

8 James Agee

KNOXVILLE,
1915 NYÁRA

Eljött az esti óra,
amikor a háziak kiülnek a verandára,
gyöngéden hintázva székükön békésen beszélgetnek,
és az utcát,
a látókörükben magasodó fákat,
a rajtuk csüngő madáretetőket nézegetik.
Emberek, járművek haladnak el.
Lovasfogat tompa kopogással az aszfalton,
egy hangos autó, egy csendes autó,
nyári mivoltukat ráérősen hordozó párok
vanília, eper, kartonkehely és tejszín illatfelhőjében.
A látvány: szerelmesek és kocsikázók
egy többszereplős némajátékban,
tört borostyánfényben.
Döccenve megáll egy villamos,
csenget és indul,
zörög, egyre hangosabban zakatol,
úsztatja aranyló ablakait, gyékényfonatos üléseit,
tovább, tovább, egyre tovább,
fölötte halvány szikra pattog
apró lidércként szórva átkait;
zötyögve gyorsul a járgány,
mind messzebből csörömpöl,
halkul, távolodik, eltűnik.
Kék harmatként lassan leszáll az éj.
Apám nem locsol már, felcsévélten áll a tömlő.
Lenn, a gyepszőnyeg hosszán hunyorog némi csillám.
A verandán a felnőttek: szék billen előre, hátra.
Ellazult vonásaik a régi ragyogást idézik arcukra.
Élénk, mindent átható tücsökcirpegés zsongítja fülem.

Két szülém takarókat terített a hátsókert párás fűvére.

Azokon heverünk:

anyám, apám, bácsikám, nénikém, meg én.

Kevés szó hangzik, alig hallhatóan,

semmi különös, jelentéktelenségek.

Fölöttünk csillagok sokasága,

fényesek, egyetlen bájos mosolynak látszanak

és nagyon közeleink.

Otthonunk lakói –

hangjuk halk, tünékeny,

mint a szendergő madaraké –

mind nagyobbak nálam:

művész bácsikám,

muzsikus nénikém,

jó anyám,

jó apám.

Valami véletlen folytán

itt vannak mind e földön –

lesz-e valaki valaha is

elmondani a földi lét szomorúságát? –,

itt vagyunk e földön,

takarókon fekszünk a nyáresti fűvön

az est hangjai között.

Áldja Isten mindnyájukat:

bácsikámat, nénikémet, anyámat, apámat;

gyámolítsa őket bajukban és elmúlásuk órájában.

Nemsokára bevisznek és lefektetnek.

Szelíd mosollyal magához von az álom.

És akik gyöngéden gondoskodnak rólam,

szeretett ismerősként fogadnak odabenn,

most sem és később sem,

jaj, soha nem fogják megmondani nekem,

hogyan vagyok.